

Staffan Sundberg

LGR 22

MUSIK

I GRUNDSKOLAN

*Undervisningen i musik ska ge dig
förutsättningar att utveckla din förmåga att:*

- *spela och sjunga i olika musikaliska former och genrer,*
- *skapa musik samt gestalta och kommunicera
egna musikaliska tankar och idéer,*
- *analysera och samtala om musikens uttryck
i olika sociala, kulturella och historiska sammanhang.*

MELLANSTADIET

Elevens namn

Omslag: Holger Sundberg

Layout och text: Staffan Sundberg

Illustration: Jens Ahlbom

Foto: Anders Thunell

Foto fagott: Linda Everitt

Foto cello, altfiol: Arne Skeppstedt

Foto: Sara Sundberg (sid 38 bild nr 2)

Foto: Axel Mohss (sid 38 bild nr 1)

Foto: Anders Mohss (sid 38 bild nr 3, 4, 6)

Foto: Erik Lindblad (sid 38 bild nr 5)

Tryck: Tallinna Raamatutrükikoja OÜ

© Bunne Music AB

Första upplagan 2022

ISBN:978-91-981895-0-6

Innehållsförteckning:

1	Jag och musik
2	Dessa sånger har jag sjungit och spelat
3-4	Detta kan jag
5	Musikfrågor
6	Melodiskrivande
7-8	Musikskapande till en bild
9-10	Att skriva en låt
11-16	Låtexempel
17	Konstmusik, folkmusik och populärmusik
18	Konstmusik, klassiska tonsättare
19	Musikgenre
20	Musik i olika kulturer
21	Folkmusik
22	Musikens påverkan
23-24	Träblåsinstrument
25	Bleckblåsinstrument
26	Stränginstrument
27	Stråkinstrument
28	Tangentinstrument
29	Slagverksinstrument
30	Trumset, trumkomp
31	Instrumentkunskap
32	Instrument i olika orkestrar
33-34	Röst och sång
35	Ljudnivåer
36	Hörselvård
37-38	Centrala begrepp i musik
39	Musiktermer
40	Musiksymboler
41	Notkunskap
42	Rytm igrupp
43	Notrebusar
44	Notnamn och notvärden. Övning
45	Piano, noter och tabs
46-49	Melodispel
50	Notlinjer
51-52	Piano ackord
53	Gitarr ackord, ukulele ackord
54	Basens toner
55-57	Utvärdering av mitt lärande i musik
58– 61	Läroplanen i musik och kunskapskrav
62-63	Anteckningssidor

Jag och musik

Spelar du något instrument på fritiden?

Om ja, vilket/vilka och hur länge har du spelat?

Finns det några instrument hemma hos dig?

Om ja, vilket/vilka?

Kan du spela/läsa efter noter?

Kan du spela ackord på gitarr? Om ja, vilka ackord kan du?

Kan du spela ackord på piano/keyboard? Om ja, vilka ackord kan du?

Vilken typ av musik lyssnar du helst på? Favoritartist/grupp?

Vilka musikminnen har du?

Skriv vilka sånger du har sjungit och spelat samt vilka övningar du har gjort.

[illegible]

Detta kan jag 1

	Årskurs 4			Årskurs 5			Årskurs 6		
Ackord Markera i rutorna vilka ackord du har lärt dig.	Piano	Gitarr	Bas Grund- ton	Piano	Gitarr	Bas Grund- ton	Piano	Gitarr	Bas Grund- ton
C									
D									
Dm									
E									
Em									
F									
G									
A									
Am									
Övriga ackord som jag kan									
Byta 2 ackord på 8 pulsslag/ack.									
Byta 3 ackord på 8 pulsslag/ack.									
Byta 4 ackord på 8 pulsslag/ack.									
Byta 3 ackord på 4 pulsslag/ack.									
Byta 4 ackord på 4 pulsslag/ack.									
Byta 3 ackord på 2 pulsslag/ack.									
Byta 4 ackord på 2 pulsslag/ack.									

Melodispel

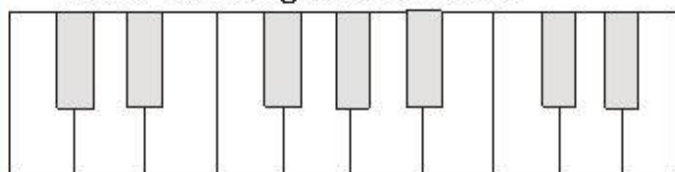
Spela melodi efter noter. Dessa har jag spelat.			
Spela melodi på gehör. Dessa har jag spelat.			

	Årskurs 4	Årskurs 5	Årskurs 6
Trumkomp 4/4 dels-takt se sid 21			
Bastrumma, virveltrumma			
Bastrumma, virveltrumma, hihat			

Instrumentkännedom – skriv de instrument du känner till i varje kolumn

Träblås				
Bleckblås				
Stråk				
Slagverk/rytm				
Sträng				
Tangent				

Skriv vad tangenterna heter.

Vad heter gitarrens lösa strängar?
Börja med den tunnaste strängen.

Vad heter basens lösa strängar?
Börja med den tunnaste strängen.

Musikskapande	Årskurs 4	Årskurs 5	Årskurs 6
Skrivit egen melodi.			
Skrivit en egen låt.			

Digitala verktyg

Dessa digitala verktyg har jag arbetat och skapat musik med. T.ex. Garageband, Noteflight.			
---	--	--	--

Musikfrågor

Vad kallas en musiker som spelar saxofon?

Vad kallas en musiker som spelar gitarr?

Vad kallas en musiker som spelar trombon?

Vad heter detta tecken?

Vad heter detta tecken?

Vad heter detta tecken?

Nämn 3 stycken musikgenrer.

Nämn 3 stycken viktiga delar i en poplåt.

Nämn 3 stycken delar från trumsetet.

Vad heter notvärdet och hur många pulsslag är det värt?

Namn _____

Värde _____

Vad heter det på musikspråket när du ska spela/sjunga svagt?

Vad heter det på musikspråket när du ska spela/sjunga starkt?

Vad kallas det inledande stycket på en låt?

Nämn 3 stycken stränginstrument.

Nämn 3 stycken blåsinstrument.

Nämn 3 stycken tangentinstrument.

Prova att skriva en melodi.

Du kan välja om du vill skriva den för hand eller skriva den i något musikprogram på datorn.

Tips att tänka på:

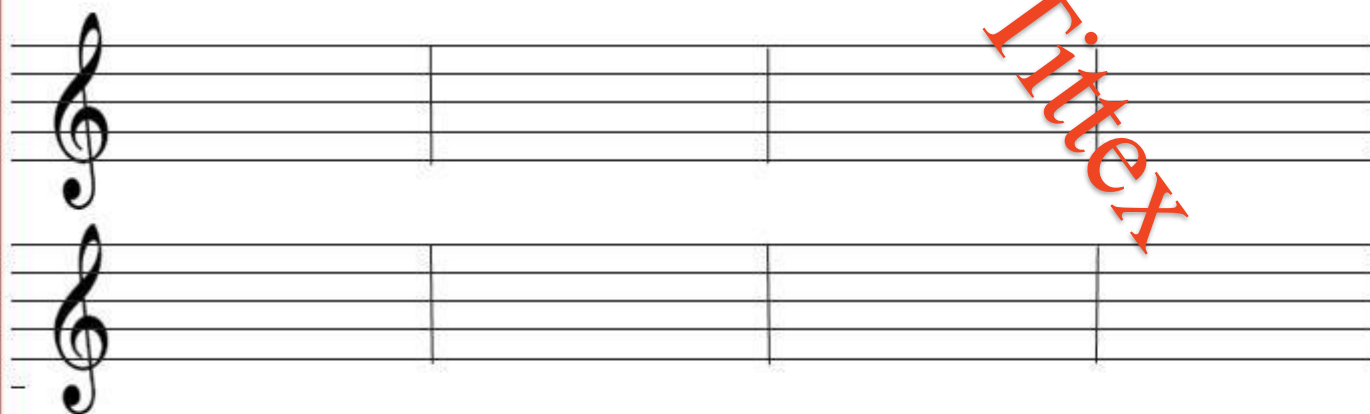
- Bestäm taktart (4/4 – takt, 3/4 – takt, 2/4 – takt eller någon annan taktart)
- Melodin ska ha minst ett tema som upprepas. Använd gärna flera teman.
Studera hur melodierna på melodisidorna är uppbyggda.
- Melodin ska innehålla minst 8 takter.
- Välj tonart.
Tex om du skriver i C-dur så ska melodin börja på tonen C och sluta på tonen C.
- Använd notvärden.
Helnot, halvnot, fjärdelsnot och åttondelsnot. Du kan också använda pauser, om du vill använda fler notvärden så går det bra.
- Prova att lägga på flera stämmor och instrument.

Tips på gratis notskrivningsprogram på Internet.

www.noteflight.com

Här kan du skapa ett gratiskonto som du kan arbeta i direkt ute på Internet.

Det finns även andra notskrivningsprogram.

Musikskapande

Skapa musik och ljud som passar till en bild.

Musikskapande med instrument och ljud från musiksalen.

Arbeta i grupp.

Gör så här:

1. Välj en bild från sidan 38 och diskutera vilka känslor och tankar den ger er.
Gör musik och ljud som passar till bilden.
2. Träna så att alla i gruppen vet när de ska spela och göra ljuden.
3. Spela upp er musik för klassen.
4. Låt klassen gissa vilken bild ni använt.

Tips att tänka på:

- Bestäm vilka instrument ni ska använda, testa er fram.
- Välj tempo som passar.
- Gör musik och ljud som passar till bilden ni valt.
Glatt, ledsamt, spännande eller på något annat sätt.

Musikskapande med digitala verktyg

Arbeta enskilt eller i grupp.

Gör så här:

1. Välj en bild från sidan 38 och diskutera vilka känslor och tankar den ger er.
Gör musik och ljud som passar till bilden.
2. Arbeta i något musikprogram på datorn/Ipad. T.ex. Soundtrap/ Garageband.
3. Gör en komposition som passar till den bild du/ni har valt.
3. Spela upp er musik för klassen.
4. Låt klassen gissa vilken bild ni använt.

Tips att tänka på:

- Gör musik och ljud som passar till bilden ni valt.
- Kompositionen ska vara mellan 8-16 takter.
- Hitta olika ackordsloopar med piano, gitarr, stråkinstrument eller andra instrument som passar och lägg in det i programmet.
- Välj tonart och om ackorden ska vara i dur eller moll.
- Välj tempo som passar.
- Lägg in ett enkelt trumkomp/trumloop.
- Lägg in en basloop som passar.
- Lägg in mer ljud/instrument om det behövs. Prova vad som kan passa.

Musikskapande bilder

Att skriva en låt

Bestäm vilken tonart låten ska gå i och vilken taktart ska du använda.

Bestäm hur melodin ska låta och vilka ackord passar till melodin.

Pop/rock

Intro
Vers
Refräng
Vers
Refräng
Mellanspel (bridge, brygga)
Refräng
Vers
Stick
Refräng
Outro.

Bestäm hur varje del av låten ska spelas.

Hur ska introt låta?

Hur ska versen låta?

Hur ska refrängen låta?

Hur ska mellanspelet låta?

Hur ska sticket låta?

Hur ska du avsluta låten?

Bestäm hur många takter som ska vara i varje del.

Visa

Om du skriver en visa så behöver du bara ha en vers som du sedan har ny text till varje vers.

Till exempel "Jag hade en gång en båt" av Cornelis Vreeswijk.

Blues

Använd en tolvtakters blues, där är ackordsföljden samma både på vers och refräng. Till exempel "Varm korv boogie" av Owe Thörnqvist.

Text

Skriv en text om något tema. Kärlek, sommaren, sport eller vad du vill.

Du kan även använda tex en färdigskriven dikt. Eller något som hänt i verkligheten för att få inspiration. Använd gärna rim och metaforer (liknelser).

Musikskapande med digitala verktyg

Arbeta i något musikprogram på datorn/Ipad. T.ex. Soundtrap/Garageband.

Gör en bakgrund som passar till er låt.

Tips att tänka på:

- Bestäm hur många takter låten ska ha och vilka olika delar ska ni ha (vers, refräng m,m).
- Prova att göra en bakgrund som ni sedan rappar/sjunger till.
- Hitta olika ackordsloopar med piano, gitarr, stråkinstrument eller andra instrument som passar och lägg in det i programmet.
- Välj tonart och om ackorden ska vara dur eller moll.
- Välj tempo som passar.
- Lägg in ett trumkomp/trumloop.
- Lägg in en basloop som passar.
- Lägg in mer ljud/instrument om det behövs. Prova vad som kan passa.
- Prova gärna att spela in instrument och lägg på sång/rap.

Blues

Skriv ner formen för en 12-takters blues i D-dur.

Skriv minst 3 stycken blues-låtar som har detta system.

Rundgång

Samma ackordsföljd genom hela låten. Exempelvis "Välkommen in" med Veronica Maggio som har ackordsrundgången /Am/G/F/C/.

"In the jungle" D,G,D,A

"Wake me up" med Avicii som har ackordsrundgången /Bm,G/D/.

Finns det fler låtar som har ackordsrundgångar?

Skriv de låtar som du kan hitta:

Exempel på olika låtar

Pop/rock

Denna låt spelar du på ett ackord t.ex Em.

We will rock you

Text och musik: Brian May

Refräng

We will, we will rock you.

We will, we will rock you.

Buddy, you're a boy, make a big noise.

Playin' in the street, gonna be a big man some day.

You got mud on yo' face,

you big disgrace.

Kickin' your can all over the place,

singin'

Refräng

We will, we will rock you.

We will, we will rock you.

© 1977 Queen Music Ltd, London/L.M.P. Music
Publishing Ltd

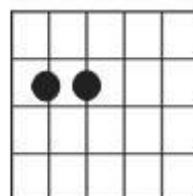
Tryckt med tillstånd av Sony/Atv Music Publishing
Scandinavia/Notfabriken Music Publishing AB.

Piano

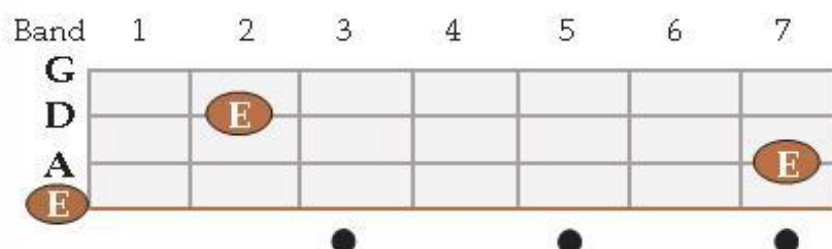

Em

Gitarr

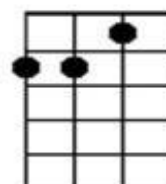

Elbasen

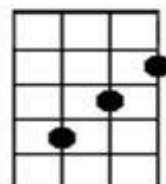

Ukulele

D-stäm

C-stäm

Visa

Broder Jakob

Trad

C

Svenska

Vers

Broder Jakob, broder Jakob.
 Sov du, sover du?
 Hör du inte klockan,
 hör du inte klockan?
 Ding, ding, dong.
 Ding, ding, dong.

Engelska

Are you sleeping, are you sleeping
 Brother John, Brother John
 Morning bells are ringing,
 Morning bells are ringing
 Ding, ding, dong,
 Ding, ding, dong

Franska

Frère Jacques, Frère Jacques
 Dormez-vous, dormez-vous?
 Sonnez les matines!
 Sonnez les matines!
 Din dan don,
 din dan don.

Finska

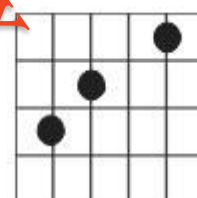
Jaakko kulta! Jaakko kulta!
 Herää jo, herää jo.
 Kellojasi soita
 Kellojasi soita
 Pium, paum, poum.
 Pium, paum, poum.

Piano

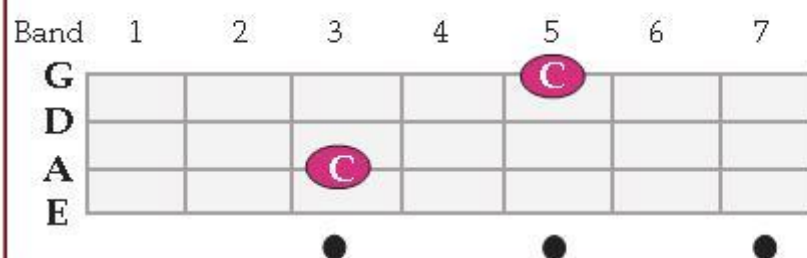
C

Gitarr

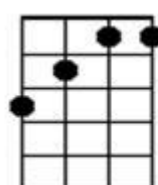

Elbasen

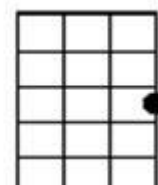

Ukulele

D-stämd

C-stämd

Pop

Oh Boy

Text och musik: Peps Persson

Refräng

Oh Boy, vilket vackert väder! Solen skiner idag.
 Oh Boy, inga tunga kläder behövs och det gillar jag.

Vers

Så opp och hoppa, det är sol idag
 och en sån dag kan man inte ligga och dra.
 Nej, lämna idet och häng med mig ut
 för sommaren kommer, nu är vintern slut.

Refräng

Oh Boy, hör på fågelsången! Dom sjunger så man blir yr.
 Oh Boy, när på trädgårdsgången går vägen till ett äventyr.

Vers

Ja, tänk ändå att man kan bli så glad
 av markens blommor och av gröna blad
 och barnet i en kommer hem igen,
 till glömda drömmar och till sommaren

Refräng

Oh boy, vilka glada toner, de rycker och spritter i mig
 Oh boy, tusen millioner kramar vill jag ge dig.

Vers

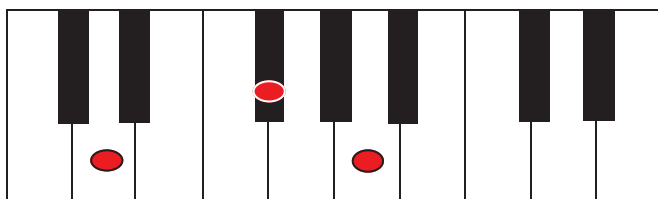
För solen skiner ju, och du är här
 och jorden spinner i sin himlasfär
 Och faktiskt när man mår på detta vis
 Är världen nära på ett paradys

Refräng

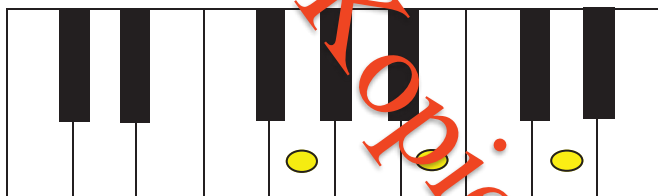
Oh boy, sicken skänk från ovan de e å leva ida
 Oh boy, rena gudagåvan, är det konstigt att jag är glad?

Piano

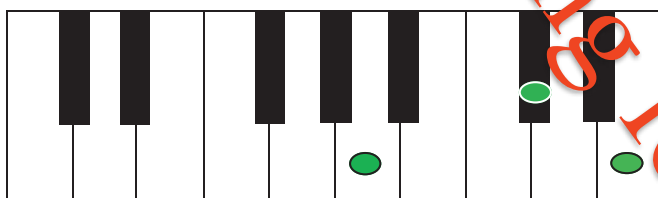
D

G

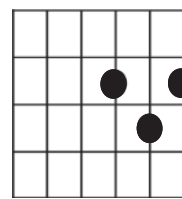

A

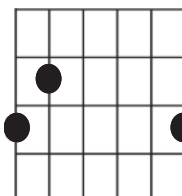

Gitarr

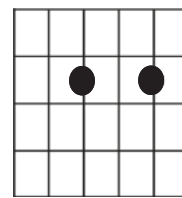
D

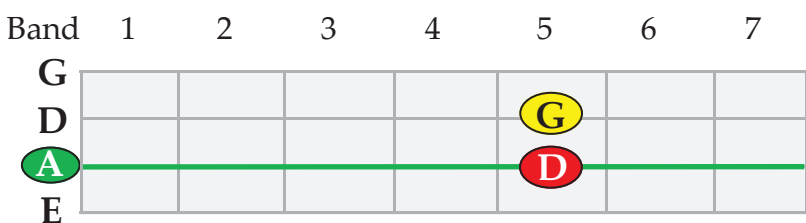
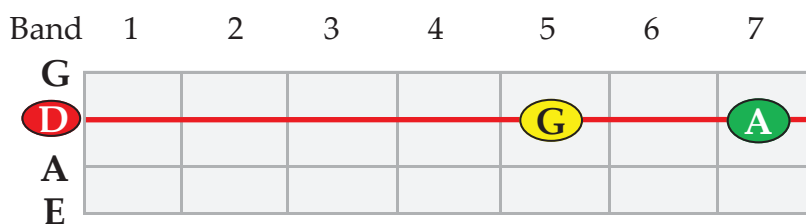
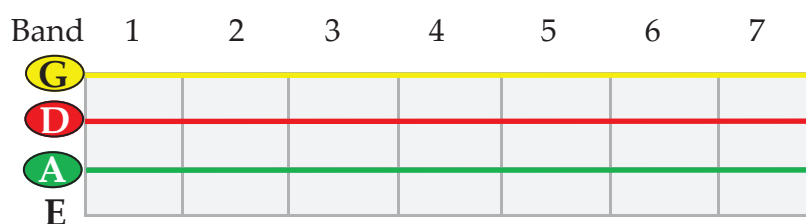
G

A 7

Elbasen

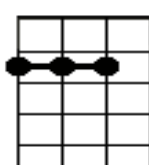
Ukulele

D

D-stämnd

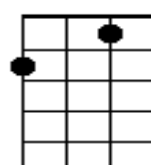

C-stämnd

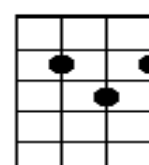

G

D-stämnd

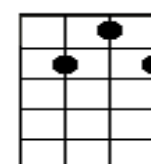

C-

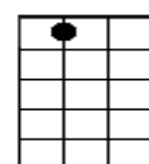

A

D-stämnd

C-stämnd

Visa

Jag hade en gång en båt

Musik: Trad

Text och arr: Cornelis Vreeswijk

Vers

D
Jag hade en gång en båt med segel och ruff och köl,
D A
men det var för länge sen, så länge sen
D G
Svara mej du! Var är den nu?
D A D
Jag bara undrar, var är den nu?

Vers

D
Jag hade en gång en dröm, jag trodde att den var sann,
D A
så väcktes jag ur min sömn och drömmen försvann.
D G
Svara mej du! Var är den nu?
D A D
Jag bara undrar, var är den nu?

Vers

D
Jag hade en gång en båt, jag drömde en gång en dröm,
D A
men det var för länge sen, så länge sen.
D G
Svara mej du! Var är den nu?
D A D
Jag bara undrar, var är den nu?

© 1966 Multitone AB, adm av Warner Chappel
Music Scandinavia AB Tryckt med tillstånd av
Notfabriken Music Publishing AB/Faber music Ltd.

Blues

Varm korv boogie

Text och musik: Owe Thörnqvist

Vers

D
Det stod en varmkorvgubbe nere på Fyrstorg.
D
Han måla' korvarna svarta för han hade sorg. Han hade
G D
låda på magen, det gillas inte av lagen. Det fick han
A G D
inte ha, nej, det var inte bra med låda på magen.

Refräng

D
Varm korv boogie, varm korv boogie.
G D
Varm korv boogie, varm korv boogie.
A G D
Varm korv varm korv boogie!

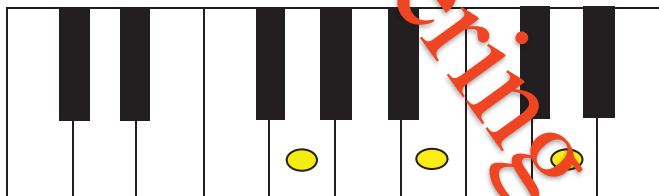
© Tornac Ltd
Tryckt med tillstånd av
Notfabriken Music Publishing AB

Piano

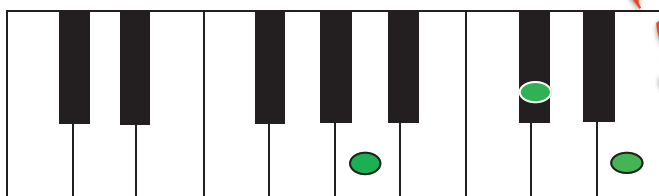
D

G

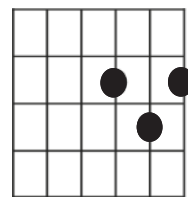

A

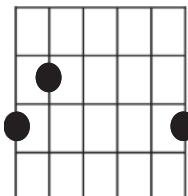

Gitarr

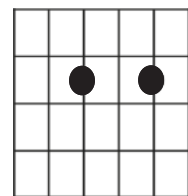
D

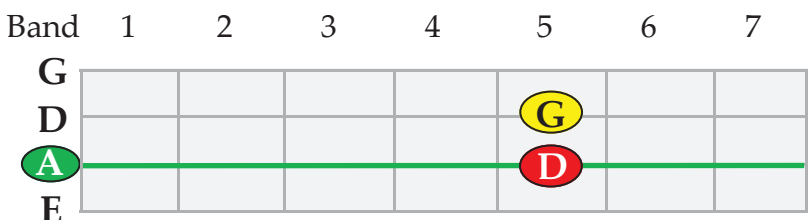
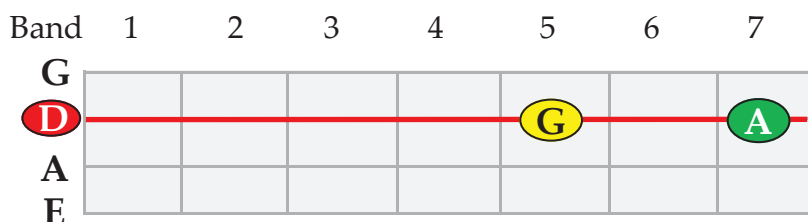
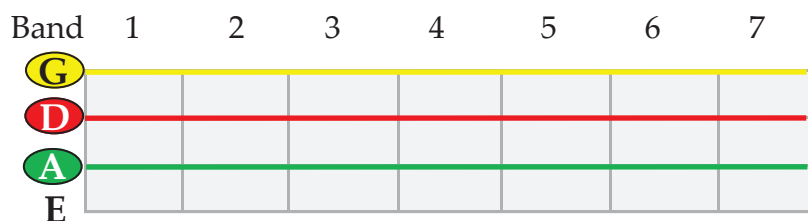
G

A 7

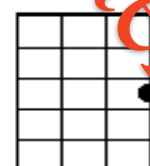

Elbasen

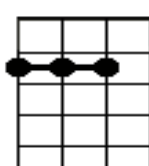

Uku-

D-ständ

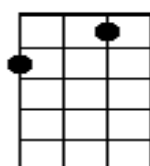

C-ständ

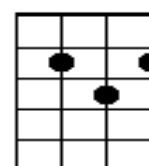

G

D-ständ

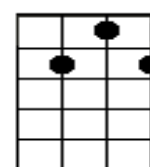

C

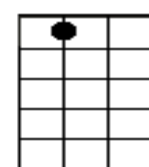

A 7

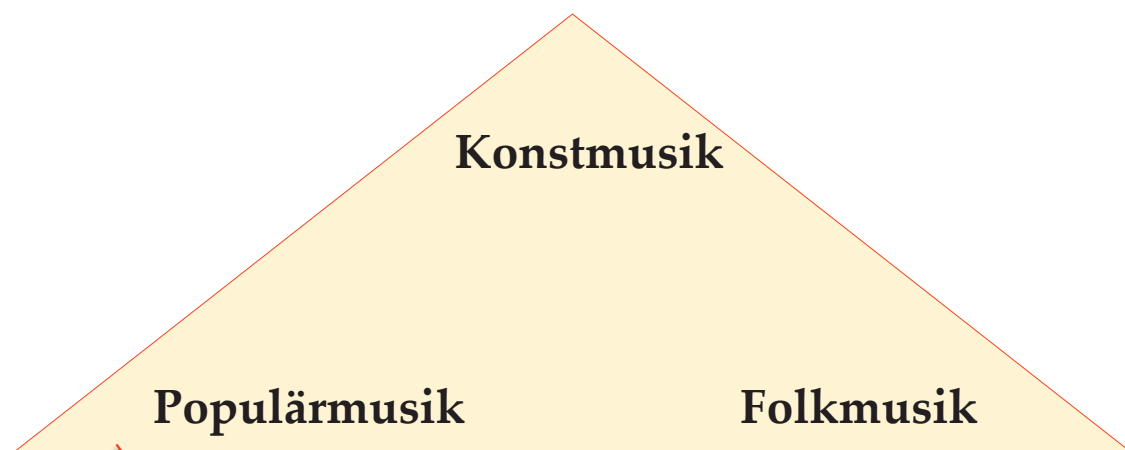
D-ständ

C-ständ

3 Konstmusik, folkmusik och populärmusik

Beskriv de musikaliska karaktärsdragen?

Skriv en kort förklaring och nämn några kompositioner/låtar för varje rubrik.

Konstmusik

Folkmusik

Populärmusik

Konstmusik

Skriv om en klassisk kompositör.

Namn på kompositören: _____

När levde kompositören? _____

I vilket land levde kompositören? _____

I vilken epok? _____

År 1400 50 1500 50 1600 50 1700 50 1800 50 1900 50

Renässansen

Barocken

Wienklassicismen

Romantiken

Modernismen

Fyll i på tidslinjen.

Skriv två verk eller kompositioner som du lyssnat på.

Vad tycker du själv om musiken från kompositören? _____

på

Bild

Musikgenrer

Skriv i rutorna vad som är utmärkande karaktärsdrag för de musikgenrer du väljer. Jämför sedan likheter och olikheter.

Musikgenre				
Var i världen finns genren?				
När uppstod genren?				
Instrument, sångteknik				
Nämn någon artist/grupp från genren				
Nämn två låtar/stycken från genren				
Karaktär på musiken: Tempo, taktart, m.m				
Attribut: Klädsel, symboler, m.m.				

Musik i olika kulturer

Skriv i rutorna vad som är utmärkande karaktärsdrag för de kulturer du väljer. Jämför sedan likheter och olikheter.

Kultur				
Var i världen finns kulturen?				
När uppstod kulturen?				
Instrument, sångteknik				
Nämn någon artist/grupp från kulturen				
Nämn två låtar/stycken				
Karaktär på musiken: Tempo, taktart, m.m				
Attribut: Klädsel, symboler, flagga m.m.				

Folkmusik

*Berätta med text och bilder.
Prova att spela och sjunga folkmusik.*

Land: _____

Hur länge har folkmusiken funnits i detta land? _____

Beskriv hur musiken låter (snabb, långsam m,m)?

Vilka instrument/sångteknik används?

Land: _____

Hur länge har folkmusiken funnits i detta land? _____

Beskriv hur musiken låter (snabb, långsam m,m)?

Vilka instrument/sångteknik används?

Land: _____

Hur länge har folkmusiken funnits i detta land? _____

Beskriv hur musiken låter (snabb, långsam m,m)?

Vilka instrument/sångteknik används?

Om du behöver skriva mer och raderna inte räcker till så använd anteckningssidorna längst bak i boken. *Prova att göra en egen reklamåt.*

Hur och när påverkar musik dig?

Hur kan musik användas för att påverka (t.ex när man idrottar, i affärer m.m)?

Ge exempel på vilken sorts musik som kan användas i filmer för att påverka.

Komedi: _____

Skräck/spänning: _____

Romantik: _____

Äventyr: _____

Science fiction: _____

Ge exempel på vilken sorts musik som kan användas i olika ceremonier.

Bröllop: _____

Begravning: _____

Träblåsinstrument

Skriv rätt namn vid rätt instrument.
Saxofon, klarinett, tvärflöjt, fagott,
blockflöjt, oboe och panflöjt.

Träblåsinstrument

Till familjen träblås hör alla de instrument som blåses på något av följande sätt.
Skriv in instrumenten till det munstycke det hör ihop med:

1) Blåsa mot kant.

2) Blåsa mot en tunn trätunga (enkelt rörblad).

3) Blåsa mot två tunna hopbundna trätungor (dubbelt rörblad).

Olika storlekar för saxofoner

(denna indelning gäller många instrument)

Skriv in de olika storlekarnas namn.

Bleckblåsinstrument

Skriv rätt namn vid rätt instrument.

Valthorn, trumpet , trombon, bastuba.

Stränginstrument

Skriv rätt namn vid rätt instrument.
Gitarr, elgitarr, banjo, balalajka, harpa,
bouzouki, mandolin, elbas.

Skriv vad gitarrens
Tunnaste strängen →

←

←

←

←

←

←

Skriv vad basens strängar heter.
Tunnaste strängen →

←

←

←

←

Stråkinstrument

Skriv rätt namn vid rätt instrument.
Fiol/violin, altfiol/viola, cello,
basfiol/kontrabas, nyckelharpa.

3

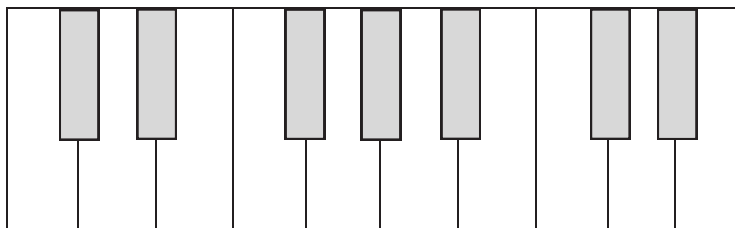
Tangentinstrument

Skriv rätt namn vid rätt instrument.

Flygel, piano, orgel, keyboard, dragspel, elpiano.

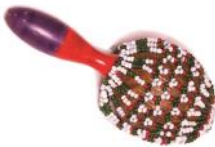
Skriv vad tangenterna heter.

Slagverksinstrument

Skriv rätt namn vid rätt instrument.

Bongotrummor, djembe, congas, maraccas, triangel, koklocka, claves, bjällerband, tamburin, cabassa, guiro (gurka) marimba, xylofon, kastanjetter.

Trumset

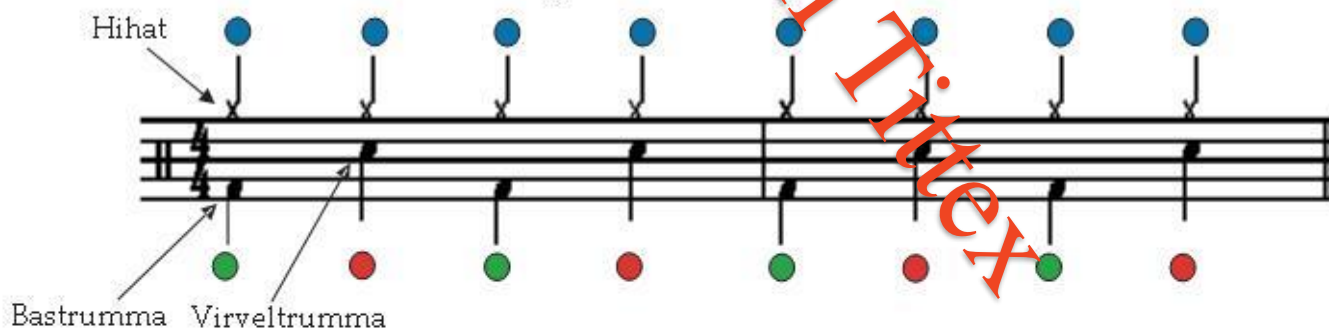
Skriv vad de olika delarna på trumsetet heter.

Hihat, virveltrumma, bastrumma, golv-puka, hängpuka, cymbal.

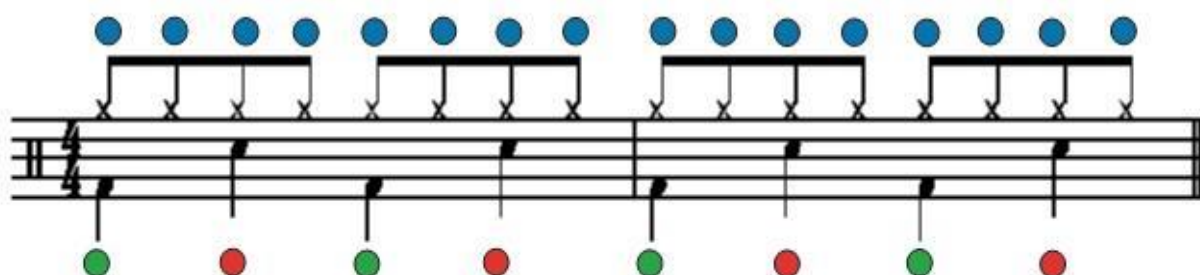

Här är två exempel på olika trumkompor och hur man läser trumnoter.

Fjärdedelskomp

Åttondelskomp

Instrumentkunskap

Ta reda på fakta om två instrument.

Namnet på instrumentet: _____

Hur gammalt är instrumentet och vad hette han/hon som uppfann det?

Vilket syfte hade instrumentet? _____

Till vilken instrumentgrupp hör instrumentet? _____

I vilka musikgenrer används instrumentet? _____

Ge exempel på några musikstycken/låtar där instrumentet används.

Rita eller klistra in en bild på instrumentet.

Namnet på instrumentet: _____

Hur gammalt är instrumentet och vad hette han/hon som uppfann det?

Vilket syfte hade instrumentet? _____

Till vilken instrumentgrupp hör instrumentet? _____

I vilka musikgenrer används instrumentet? _____

Ge exempel på några musikstycken/låtar där instrumentet används.

Rita eller klistra in en bild på instrumentet.

Instrument i olika orkestrar

Skriv vilka instrument som finns med i:

Symfoniorkestern

Rockbandet

Jazzorkestern

Blåsorkestern

Techno/House/Rap

Röst och sång

Olika sångtekniker:

Ge exempel på stycken/sånger/låtar inom varje teknik som du har lyssnat på.
Prova att sjunga de olika sångteknikerna.

Opera

Rap

Growl

Jojk

Övriga sångtekniker som jag vill nämna:

Indelning i sångstämmor:

Skriv i svaret.

Den höga, ljusa kvinnorösten kallas _____

Den låga, mörka kvinnorösten kallas _____

Den höga, ljusa mansrösten kallas _____

Den låga, mörka mansrösten kallas _____

Liten ordlista för sång:

<i>Unisont</i>	Alla sjunger samma stämma
<i>A capella</i>	Sång utan instrument
<i>Stämsång</i>	En sång där sångarna är uppdelade i olika stämmor, varje stämma har sina egna toner
<i>Kör</i>	Många sångare samtidigt
<i>Solo</i>	En sångare
<i>Kanon</i>	Flerstämmig sång på samma melodi. Prova att sjunga "Broder Jakob" i kanon.

Röst och sång

Olika sångtekniker:

Ge exempel på stycken/sånger/låtar inom varje teknik som du har lyssnat på.

Prova att sjunga de olika sångteknikerna.

Rock

Falsett

Kanon

Prova att sjunga kanon. Skriv vilka sånger du har sjungit.

Sånguppvärming

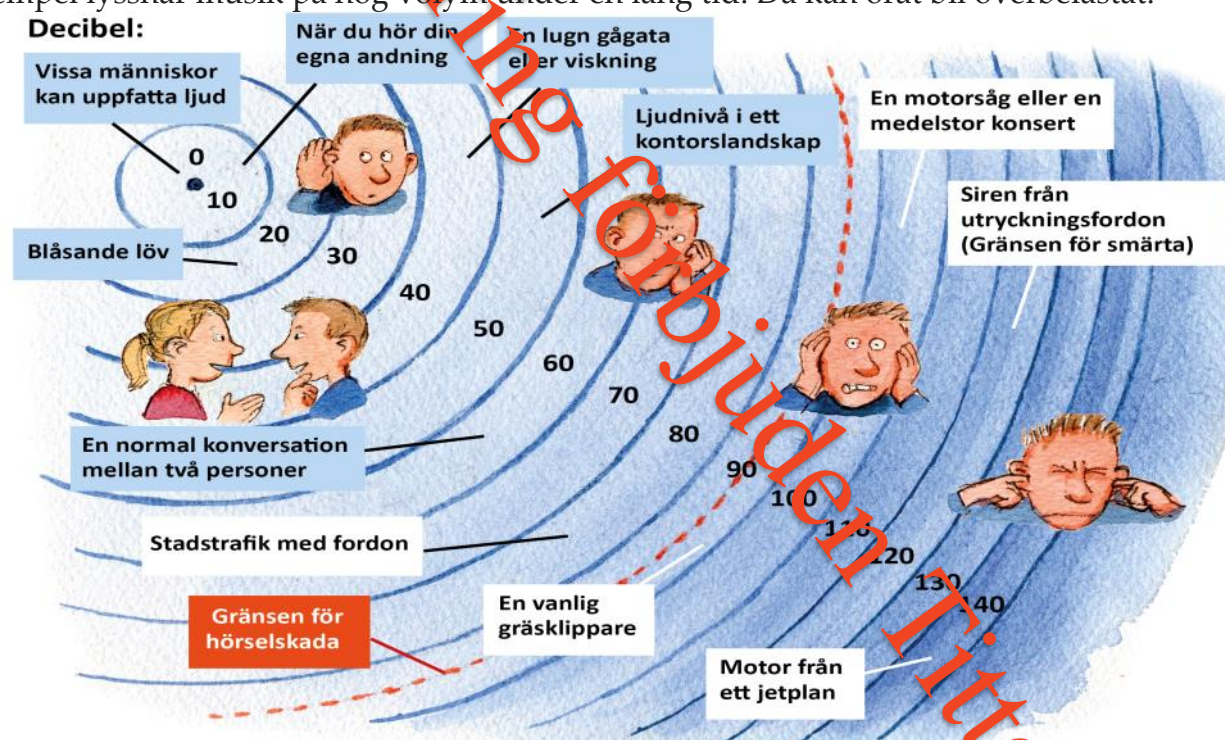
Prova olika sånguppvärmningsövningar.

Skriv exempel på vilka du har provat.

Ljudnivåer

Ljudnivå och **ljudvolym** är två ord som används för att beskriva hur högt ett ljud upplevs. Ljudnivå mäts i mätvärdet **decibel** (förkortas som db). Ljudnivån påverkar bland annat hur behagligt ett ljud är - om du skruvar upp ljudet på högtalaren till hög nivå kan det bli jobbigt att lyssna, men om du skruvar ned det till en för låg nivå kan det vara svårt att höra det.

Skrivar man upp ljudet på högtalaren till en väldigt hög nivå kan det vara skadligt för öronen. Detta är för att det belastar örats olika delar på ett sätt som örat inte är byggt för. Man kan få **hörselskador** som nedsatt hörsel eller tinnitus, vilket är ett brusande eller pipande ljud i örat. Men om man lyssnar på sin favoritlåt, eller är på en konsert, så kanske man inte upplever den höga ljudnivån som jobbig. Därför är det viktigt att veta att det ändå kan orsaka skador på öronen, trots att man inte märker det i stunden. Ibland kan en hörselskada uppstå om man till exempel lyssnar musik på hög volym under en lång tid. Då kan örat bli överbelastat.

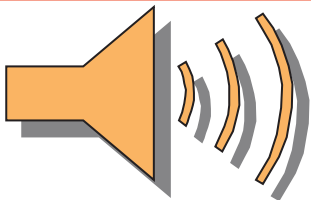
Vid ca 90 db börjar ljudnivån bli skadlig. Det är ungefär lika högt som en gräsklippare eller ett tåg. En konsert brukar mätas till 100 db. Det går förstås bra att gå på konsert eller klippa gräset utan att få hörselskador. Använder man till exempel **öronproppar** eller **hörselkåpor** har man ett bra skydd. Det finns öronproppar som inte ändrar på klangen på musiken, utan bara dämpar ljudet.

Frekvens Hertz Tonhöjd

Vissa ljud kan uppfattas som jobbiga för att de ligger i vissa frekvenser. T.ex. när trummisen slår hårt på cymbalen kan det uppfattas som jobbigt för att det ljudet kan kännas "vasst" för öronen att det ligger på en hög frekvens medans basens ljud ligger på en låg frekvens och då kanske inte uppfattas som jobbigt trots att de ligger på samma ljudnivå (db.)

Ljud kan ha olika **tonhöjd**. Ljusa (höga) toner har en högre frekvens en låga (mörka) toner. Frekvensen mäts i Hertz (Hz).

Frekvens = antalet svängningar (våglängder) per sekund.

Hörselvård

Hur kan du skydda din hörsel från starka ljud med hög volym?

Vilka ljud tycker du är jobbiga för dina öron?

Varför är det skadligt att lyssna på hög musik?

I vilken enhet mäter man ljudnivå?

I vilken enhet mäter man tonhöjden?

När börjar ett ljud bli skadligt för öronen?

Hur kan du göra för att skydda din hörsel när du lyssnar på musik?

Vilka ljud tycker du om?

Hur är ljudnivån i din skola?

Klassrummet: _____

Musiksalen: _____

Matsalen: _____

Idrottshallen: _____

Korridoren: _____

Trä och metallslöjd _____

Centrala begrepp i musik

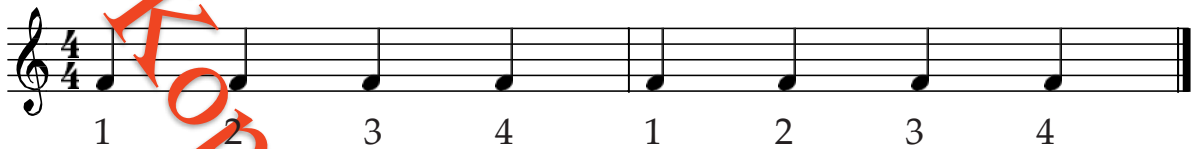
Puls

Nästan all musik utgår från en grundpuls. När man spelar tillsammans måste alla känna samma puls.

Puls är en serie slag som återkommer med jämna mellanrum.

Pulsen är motorn i musiken, musikens hjärtslag. Pulsen är grunden i nästan all dansmusik.

Puls i fjärdedelsnoter.

Tempo

Pulsen i musik kallas för **tempo**. Tempot är alltså melodins eller låtens hastighet. När man räknar in en låt (1,2,3,4) visar man pulsens hastighet det vill säga låtens hastighet.

Rytm

Rytmen är en blandning av långa och korta toner eller slag i förhållande till pulsen.

Exempel på en rytm.

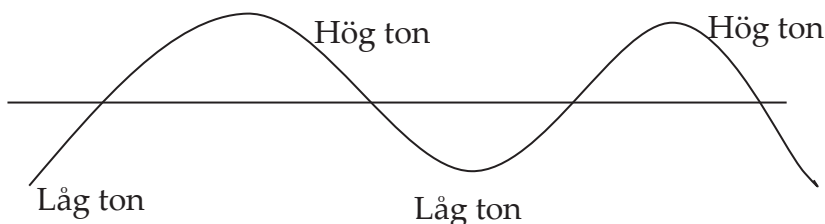

Exempel på rytminstrument:

- Trummor
- Maraccas
- Claves

Tonhöjd

Variationen mellan toner, höga toner och låga toner.

Dynamik

Dynamiken är skillnaden i ljudstyrka mellan de starkaste och svagaste ljuden i musiken.

Ackord

Ett ackord består av minst tre toner som spelas samtidigt.

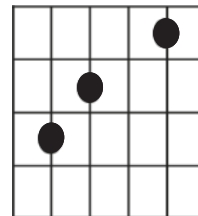
De vanligaste ackorden är dur och moll-ackord. Dur-ackorden låter glada medan moll-ackorden låter sorgliga.

Ackorden används för att ackompanjera (kompa) en melodi. *Se sid 51-53*

C-ackord på piano

C-ackord på gitarr

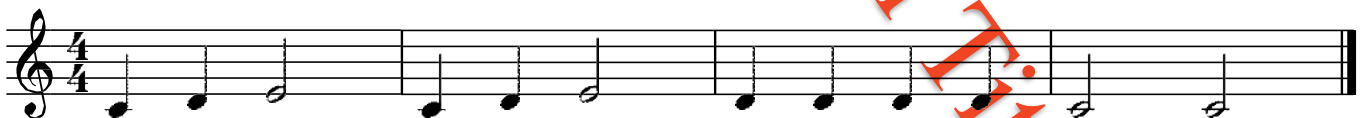
Exempel på ackordinstrument:

- Piano
- Gitarr
- Dragspel

Melodi

I en melodi spelar eller sjunger man en ton i taget.

Melodin är det man sjunger i en låt, men den kan även spelas på något melodiinstrument. *Se sid 46-49*

Exempel på melodiinstrument:

- Saxofon
- Blockflöjt
- Piano
- Gitarr

Noter

Noter används för att skriva melodier och rytmer.

- **Notvärde.** Hur lång tonen ska vara det får man reda med hjälp av notvärdet. *Se sid 41*
- **Notnamn.** Namnet på tonen och var den är placerad i notsystemet. *Se sid 45*

Musiktermer

<i>Allegro</i>	Livligt
<i>Andante</i>	Lugnt
<i>Coda</i>	Svans, sista delen av ett stycke
<i>Crescendo</i>	Gradvis öka tonstyrkan
<i>Da capo al fine</i>	Från början till slut
<i>Dal segno</i>	Från tecknet
<i>Diminuendo</i>	Gradvis minska tonstyrkan
<i>Fine</i>	Slut
<i>Forte</i>	Starkt
<i>Glissando</i>	Glida mellan tonerna
<i>Intervall</i>	Avstånd mellan toner
<i>Legato</i>	Bundet med båge
<i>Piano</i>	Svagt
<i>Ritardando</i>	Spela långsammare
<i>Solo</i>	Ensam
<i>Symfoni</i>	Samklang
<i>Tacet</i>	Tystnad

Moderna musiktermer

<i>Beat</i>	Taktslag, rytmens känsla eller karaktär.
<i>Brygga/bridge</i>	Mellan vers och refräng och som syftar till att bygga upp energin inför refrängen.
<i>Groove</i>	Är en känsla av rytmisk energi i ett musikaliskt framförande.
<i>Intro</i>	Inledande stycke i en melodi/låt.
<i>Improvisation</i>	Spela eller sjunga utan förberdelser och hitta på själv vad man ska spela eller sjunga.
<i>Jam</i>	Improviserat samspel utan färdiga arrangemang, vanligt inom jazz och blues.
<i>Loop</i>	En musikslinga som spelas om och om igen (vanligt i musikprogram).
<i>Outro</i>	Avslutande del av melodi/låt.
<i>Refräng</i>	Återkommande melodi och text mellan varje vers, låtens budskap.
<i>Riff</i>	Är en kort, repriserad ackord- eller melodislinga. De spelas främst på elgitarr, klaviatur eller på något melodi-instrument.
<i>Stick</i>	En del av en låt som kontrasterar mot övriga delar i kompositionen. Även om det mesta inom en låt går i moll kan till exempel sticket gå i dur. Stick brukar oftast bara förekomma en gång, och nästan uteslutande i slutet av låten, före sista refrängen.
<i>Vamp</i>	Ett stycke av en låt som fungerar som ett mellanspel där man främst improviserar över en ackordsföljd.
<i>Vers</i>	Berättande text.

Symboler

	<i>Fermat</i>	Håll ut tonen så länge du vill.
	<i>Staccato</i>	Punkt över eller under tonen, spela tonen kort, studsande.
	<i>Repris</i>	Upprepa stycket mellan tecknen eller från början.
	<i>Kors-förtecken</i>	Höjer tonen ½ tonsteg.
	<i>b-förtecken</i>	Sänker tonen ½ tonsteg.
	<i>Återställningstecken</i>	Upphäver kors- och b-förtecken.
	<i>G-klav, diskantklav</i>	Klav = nyckel, markerar var tonen G ligger på notstrecket.
	<i>F-klav</i>	Basklav, notraden mellan prickarna markerar var tonen F ligger.
	<i>Notsystem</i>	De fem linjer som bildar stommen för vår notskrift.
	<i>Crescendo</i>	Gradvis öka tonstyrkan.
	<i>Diminuendo</i>	Gradvis minska tonstyrkan.

Ensembler

1 person	<i>Solo</i>
2 personer	<i>Duett, duo</i>
3 personer	<i>Trio</i>
4 personer	<i>Kvartett</i>
5 personer	<i>Kvintett</i>
6 personer	<i>Sextett</i>
7 personer	<i>Septett</i>
8 personer	<i>Oktett</i>

Notkunskap

Notvärden

Helnot Halvnot Fjärdedelsnot Åttondelsnot

1 2 3 4 1 2 1 2 1 1 1 1 0,5 0,5

1 1 0,5 0,5 1 1 2 1 1 1 1 2 0,5 0,5 0,5 0,5 1 2 1 1 2 3 4

Punkterade noter

1 2 + 1 1 + 0,5 1 + 0,5

Pauser

Helpaus Halvpaus Fjärdelspau Åttondelspau

1 2 3 4 1 2 1 2 1 1 1 1 0,5 0,5 0,5 0,5 0,5 0,5 0,5 0,5

Taktarter

1 2 3 4 1 2 3 4 1 2 3 4
1 2 1 2 1 2

1 2 3 1

2 3

Vad heter notvärdet och hur många pulsslag är det värt?

Namn	Värde i	puls-
	=	_____
	=	_____
	=	_____
	=	_____

1

Rytm i grupp

Spela tillsammans i grupp. En rad för varje instrument.

Ta gärna andra instrument än de som står framför varje notrad.

$\text{♩} = 100$

Claves

4/4

1 2 3 4 1 2 3 4

Trumma

4/4

1 2 3 4 1 2 3

Triangel

4/4

1 2 3 4 1 2

Maraccas

4/4

1 å 2 å 3 å 4 å 1 å 2 å 3 å 4 å

$\text{♩} = 100$

Claves

4/4

1 2 3 4 1 2

Trumma

4/4

1 å 2 3 å 4 1 å 2 3

Triangel

4/4

1 2 3 4 1 2

Maraccas

4/4

1 2 å 3 4 å 1 2 å 3

$\text{♩} = 100$

Claves

4/4

1 2 3 å 4 å 1 2 3 å 4

Trumma

4/4

1 2 å 3 4 å 1 2 å 3

Triangel

4/4

1 2 3 4 1 2 3 4

Maraccas

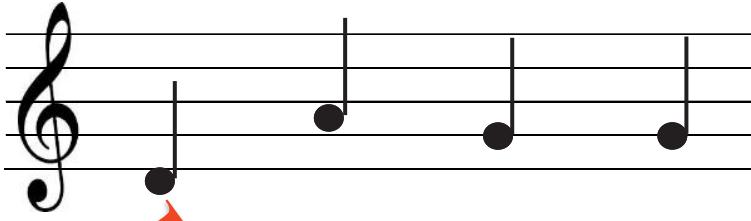
4/4

1 2 3 4 1 2 3 4

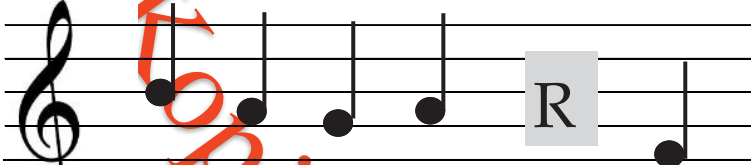
Notrebusar

Vilka ord gömmer sig i noterna?

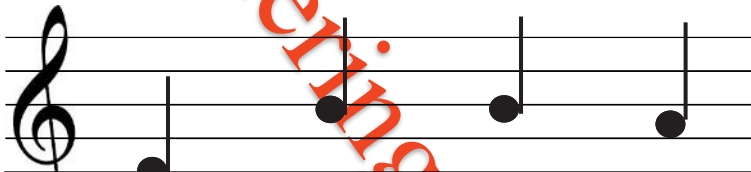
Du hittar hjälpen till vilka noter det är högst upp på sid. 32.

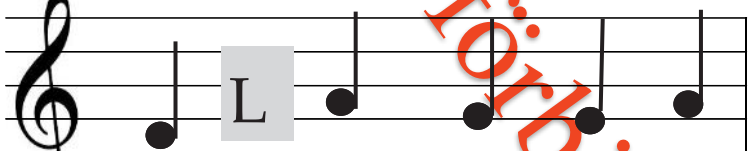
Svar: _____

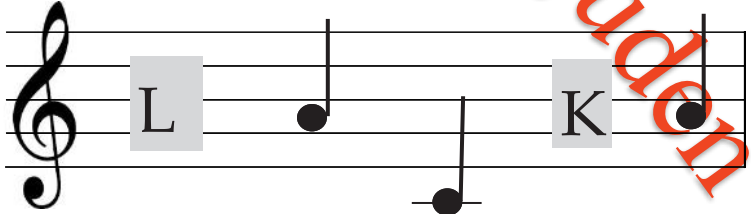
Svar: _____

Svar: _____

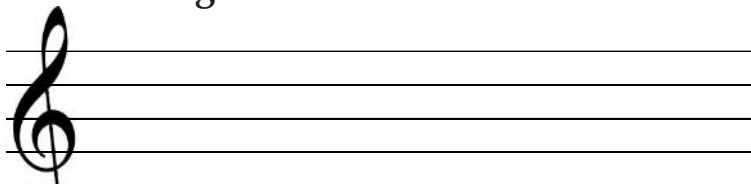

Svar: _____

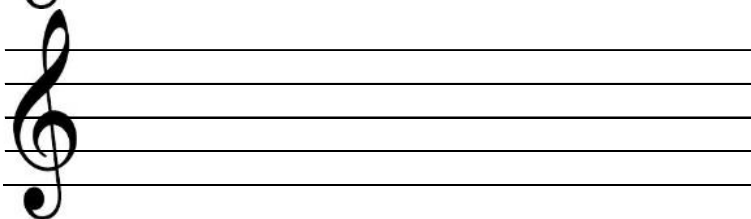

Svar: _____

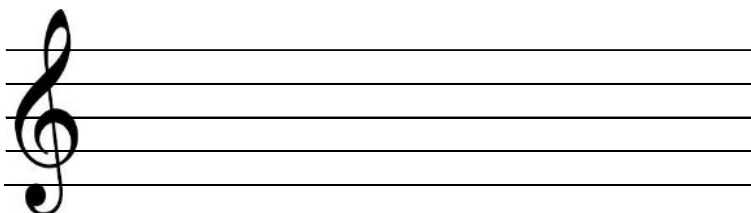
Gör egna notrebusar!

Svar: _____

Svar: _____

Svar: _____

Skriv under noten vilket notnamn den har.

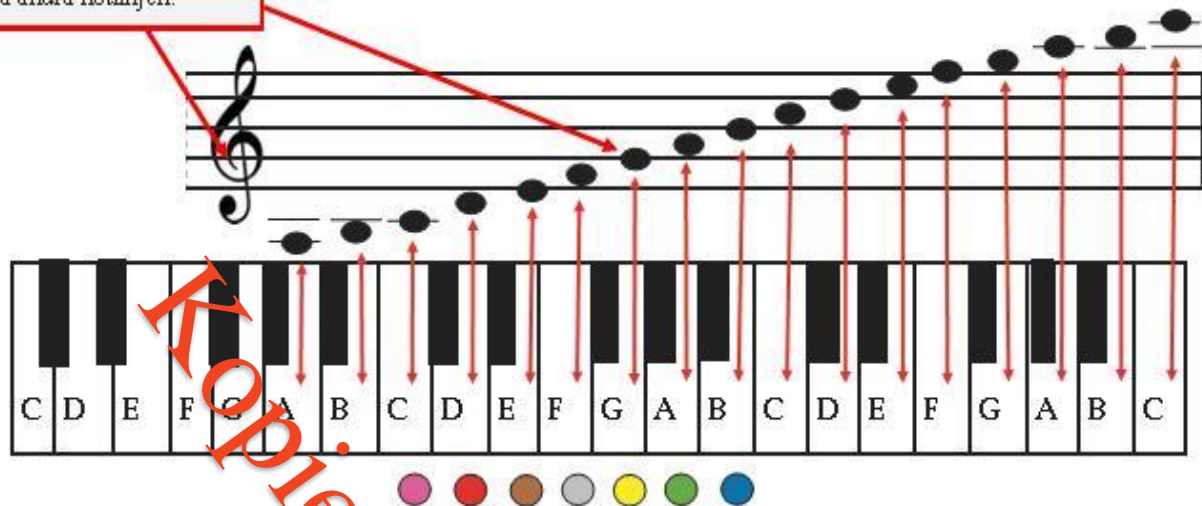
Three musical staves for note identification. Each staff has a solid line above and a dashed line below. The first staff contains a sequence of notes: C4, D4, E4, F4, G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4, F4, E4, D4, C4. The second staff contains: D4, E4, F4, G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4, F4, E4, D4, C4. The third staff contains: E4, F4, G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4, F4, E4, D4, C4.

Fyll i med notvärden eller pauser så att varje takt blir fullständig.

Five musical staves for rhythm completion. Each staff is in 4/4 time and has four measures. The first staff has notes in measures 1, 2, and 4, with measure 3 empty. The second staff has notes in measures 1, 2, and 4, with measure 3 empty. The third staff has notes in measures 1, 2, and 4, with measure 3 empty. The fourth staff has notes in measures 1, 2, and 4, with measure 3 empty. The fifth staff has notes in measures 1, 2, and 4, with measure 3 empty.

Här visas var noterna finns på tangenterna.

G-klaven markerar var tonen G är. Den ligger på andra notlinjen.

Pianots tangenter och toner

= tonen ska höjas ett halv tonsteg.
Skriv tonens namn och sedan -iss efter.
Ciss

b = tonen ska sänkas ett halv tonsteg.
Skriv tonens namn och sedan -ess efter.
Bess

Tabulatur/Tab

Gitarr

Den översta linjen är den ljusaste strängen på gitarren och den understa strängen är den mörkaste.

Siffran berättar vilket band du ska trycka på.
Du ska knäppa på den strängen som siffran står på.
0 betyder att du bara ska knäppa på strängen men inte trycka på något band.
3 = tryck på 3:e bandet. Vilken intro till en låt är detta?

TAB är en förkortning av tabulatur.

Här visas vilket notvärde du ska spela.

1

Melodispel

Spanien

Trad.

Musical notation for 'Spanien' in 4/4 time. The melody is written on a treble clef staff with a key signature of one sharp (F#). The chords are C, G, and C. The tablature is written on a six-string guitar staff with a 4/4 time signature. The notes are: C4 (open), D4 (1), E4 (3), F#4 (0), G4 (1), A4 (3), B4 (0), C5 (3), D5 (3), E5 (3), F#5 (3), G5 (1), A5 (1).

Lunka på

Trad.

Musical notation for 'Lunka på' in 4/4 time. The melody is written on a treble clef staff with a key signature of one sharp (F#). The chords are C, G, and C. The tablature is written on a six-string guitar staff with a 4/4 time signature. The notes are: C4 (0), D4 (3), E4 (1), F#4 (0), G4 (3), A4 (3), B4 (3), C5 (1), D5 (0), E5 (3), F#5 (1), G5 (3).

Blinka lilla stjärna

Trad.

Musical notation for 'Blinka lilla stjärna' in 4/4 time. The melody is written on a treble clef staff with a key signature of one sharp (F#). The chords are C, F, C, G7, C, G7, C, G7, C, G7. The tablature is written on a six-string guitar staff with a 4/4 time signature. The notes are: C4 (1), D4 (1), E4 (3), F#4 (3), G4 (5), A4 (5), B4 (3), C5 (1), D5 (1), E5 (0), F#5 (0), G5 (3), A5 (3), B5 (1), C6 (1), D6 (0), E6 (0), F#6 (3).

Den blomstertid

Text: Israel Kolmodin

Musik: Okänd

C G Am C G Dm G C F Dm C G E

Den blom-ster-tid nu kom-mer med lust och fä-gring stor. Men blid och liv-lig vär - ma till
Du nal - kas lju-va som-mar, då gräs och grö-da gror.

TAB 4/4

F C G C Am F Am G Am F G C

allt som va - rit dött sig so-lens strå-lar när - ma, och allt blir å - ter - fött.

TAB

Ja må herren leva

C G Trad.

TAB 4/4

C G C

TAB

Ludwig van Beethoven

Prova att skriva en egen melodi med noter!

Two blank musical staves, each with a treble clef. Each staff consists of five horizontal lines. The first staff has three vertical bar lines dividing it into four equal measures. The second staff also has three vertical bar lines dividing it into four equal measures.

1

Broder Jakob

Trad.

C

Piano

Gitar

Bas

Trummor

C

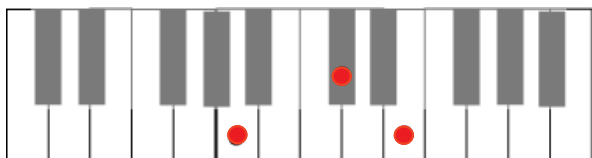
The musical score is arranged in four systems. The first system includes staves for Piano, Guitar, Bass, and Drums. The Piano part is in treble clef, the Bass in bass clef, and the Drums in a simplified notation. The Guitar part shows fret numbers for the top three strings. The second system continues the piece, ending with a double bar line and repeat dots. A large red watermark 'Kopiering förbjuden' is overlaid diagonally across the entire score.

Notlinjer

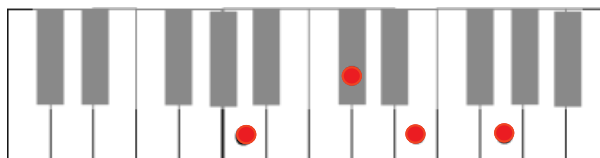
Kopiering förbjuden Tittel

Ackord för piano

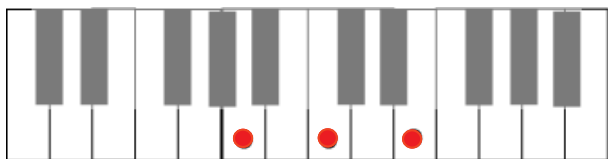
A

A7

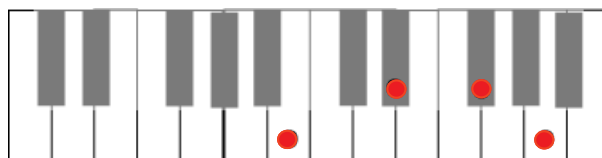
Am

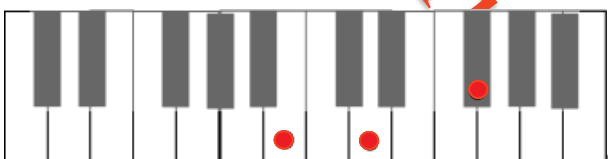
B

B7

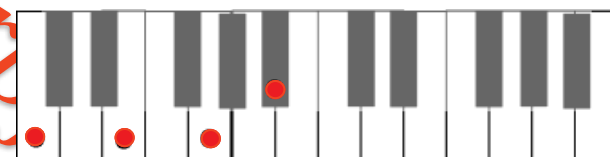
Bm

C

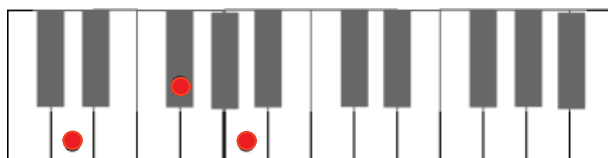
C7

Cm

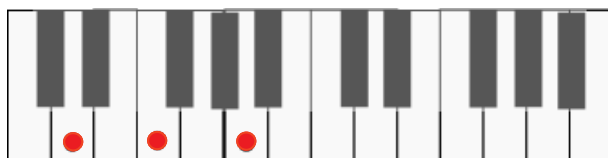
D

D7

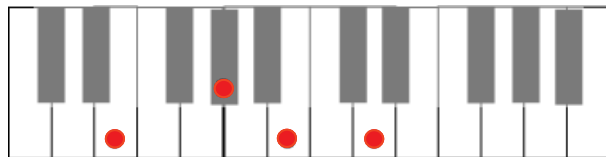
Dm

E

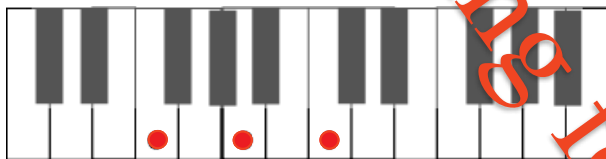
E 7

Em

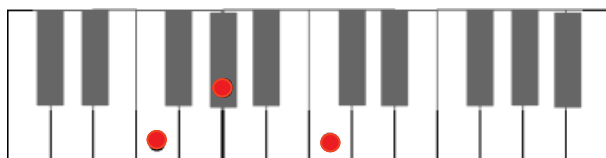
F

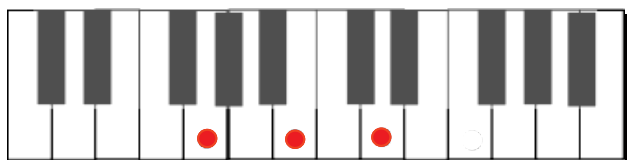
F 7

Fm

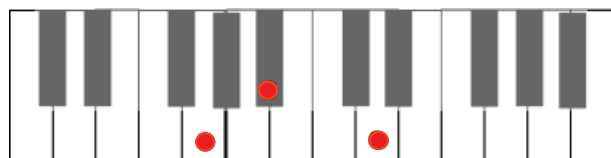
G

G 7

Gm

Ackord för gitarr

Diagram showing guitar chord fingerings for various chords. Each diagram includes a 6-string fretboard with finger numbers (0-4) and 'X' for muted strings.

Chords and Fingerings:

- C:** X 3 2 0 1 0
- Cm:** X 3 1 0 X X
- C7:** X 3 2 3 1 0
- D:** X X 0 2 3 2
- Dm:** X X 0 2 3 1
- D7:** X X 0 2 1 2
- E:** 0 2 2 1 0 0
- Em:** 0 2 2 0 0 0
- E7:** 0 2 0 1 0 0
- F:** X X 3 2 1 1
- Fm:** X X 3 1 1 1
- F7:** 1 3 1 2 1 1
- G:** 3 2 0 0 0 3
- Gm:** X X 0 3 3 3
- G7:** 3 2 0 0 0 3
- A:** X 0 2 2 2 0
- Am:** X 0 2 2 1 0
- A7:** X 0 2 0 2 0
- B:** X X 4 4 4 2
- Bm:** X X 4 4 3 2
- B7:** X 2 1 2 2 2

Ackord för ukulele

Diagram showing ukulele chord fingerings for various chords. Each diagram includes a 4-string fretboard with finger numbers (0-4) and 'X' for muted strings.

Chords and Fingerings:

- A:** D stäm: 1 2 3; C stäm: 1 2 3
- A7:** D stäm: 1 2 3; C stäm: 1 2 3
- C:** D stäm: 1 2 3; C stäm: 1 2 3
- D:** D stäm: 1 2 3; C stäm: 1 2 3
- E:** D stäm: 1 2 3; C stäm: 1 2 3
- Em:** D stäm: 1 2 3; C stäm: 1 2 3
- F:** D stäm: 1 2 3; C stäm: 1 2 3
- G:** D stäm: 1 2 3; C stäm: 1 2 3

Basens strängar, band och toner

Band	1	2	3	4	5	6	7
G		A		B	C		D
D		E	F		G		A
A		B	C		D		E
E	F		G		A		B

Lösa

Band	1	2	3	4	5	6	7
G							
D							
A							
E							

D,

G och

Band	1	2	3	4	5	6	7
G							
D					G		A
A							
E							

Band	1	2	3	4	5	6	7
G							
D					G		
A					D		
E							

Band	1	2	3	4	5	6	7
G		A					D
D							
A							
E							

C, F och G i olika lägen

Band	1	2	3	4	5	6	7
G					C		
D			F				
A			C				
E	F		G				

Utvärdering av mitt lärande inom musik

Årskurs 4

Skriv vad du lärt dig och hur du tycker att du har utvecklats och vad du önskar att lära dig nästa termin inom musikämnet.

Höstterminen _____

Vårterminen _____

Kopiering förbjuden Tittex

Utvärdering av mitt lärande inom musik

Årskurs 5

Skriv vad du lärt dig och hur du tycker att du har utvecklats och vad du önskar att lära dig nästa termin inom musikämnet.

Höstterminen _____

Vårterminen _____

Utvärdering av mitt lärande inom musik

Årskurs 6

Skriv vad du lärt dig och hur du tycker att du har utvecklats och vad du önskar att lära dig nästa termin inom musikämnet.

Höstterminen _____

Vårterminen _____

Musik

Musik finns i alla kulturer och berör människor såväl kroppsligt som tanke- och känslomässigt. Musik som estetisk uttrycksform används i en mängd sammanhang, har olika funktioner och betyder olika saker för var och en av oss. Den är också en viktig del i människors sociala gemenskap och har betydelse för individens identitetsutveckling. I vår tid förenas musik från skilda kulturer och tidsperioder med andra konstformer i nya uttryck. Kunskaper i och om musik ökar möjligheterna att delta i samhällets kulturliv.

Syfte

Undervisningen i ämnet musik ska syfta till att eleverna utvecklar kunskaper som gör det möjligt att delta i musikaliska sammanhang, både genom att själva musicera och genom att lyssna till musik.

Undervisningen ska ge eleverna förutsättningar att tillägna sig musik som meningsbärande uttrycksform och kommunikationsmedel. Genom undervisningen ska eleverna ges möjlighet att utveckla kunskaper i att använda röst, musikinstrument, digitala verktyg samt musikaliska begrepp och symboler i olika musikaliska sammanhang.

Undervisningen ska ge eleverna förutsättningar att utveckla en musikalisk lyhördhet som gör det möjligt att i eget musicerande och i samarbetet med andra skapa, bearbeta och framföra musik i olika former. Undervisningen ska ge eleverna både möjlighet att utveckla en tilltro till sin förmåga att sjunga och spela samt ett intresse för att utveckla sin musikaliska kreativitet.

Genom undervisningen ska eleverna ges möjlighet att utveckla förmågan att uppleva och reflektera över musik i olika sammanhang. Elevernas erfarenheter av musik ska utmanas och fördjupas i mötet med andra musikaliska erfarenheter. Därigenom ska undervisningen bidra till att eleverna utvecklar förståelse för olika musikkulturer, såväl den egna som andras.

Undervisningen i ämnet ska ge eleverna förutsättningar att utveckla

- **förmåga att sjunga och spela i olika musikaliska former och genrer,**
- **förmåga att skapa musik samt uttrycka och kommunicera tankar och idéer i musikalisk form, och**
- **förmåga att uppleva och reflektera över musikens innehåll, funktion och betydelse i olika sociala, kulturella och historiska sammanhang.**

Centralt innehåll

I årskurs 4–6

Musicerande och musikskapande

- Sång, melodispel och ackompanjemang i olika genrer, unisont och i stämmor.
- Imitation och improvisation med röst, rörelse och instrument med utgångspunkt i musikaliska byggstenar.
- Komposition med utgångspunkt i musikaliska byggstenar.
- Gestaltning av idéer genom att musicera och genom att kombinera musik med andra uttrycksformer.

Musikens verktyg

- Rösten och hur den kan varieras och användas musikaliskt i olika vokala uttryck, till exempel sång, jojk och rap.
- Ackord- melodi, bas- och slagverksinstrument samt digitala verktyg för musicerande och musikskapande.
- Röstvård och hörselvård vid musikaliska aktiviteter i olika miljöer.
- Musikaliska byggstenar: puls, rytm, tempo, taktarter, klang, tonhöjd, dynamik, fraser, perioder, musikalisk form och ackord.
- Musiksymboler, grafisk notation, ackordbeteckningar och grundläggande notkännedom.

Musikens sammanhang och funktioner

- Musikens påverkan på och betydelse för människa och samhälle. Hur musik kan uppfattas och användas i vardagliga och högtidliga sammanhang.
- Musik tillsammans med bild, text och dans. Hur olika uttrycksformer kan samspela.
- Musikinstrumentens funktioner i olika ensamble- och orkestertyper.
- Musikaliska karaktärsdrag i konstmusik, folkmusik och populärmusik från olika kulturer.

Centralt innehåll

I årskurs 7–9

Musicerande och musikskapande

- Sång, melodispel och ackompanjemang i ensembleform med genretypiska musikaliska uttryck.
- Gehörsmusicerande efter musikaliska mönster i olika genrer.
- Rytmsk och melodisk improvisation till trumkomp, ackordföljder eller melodislingor med röst och instrument.
- Musikskapande i olika genrer, till exempel visor, ljudkompositioner och låtar.
- Musikalisk gestaltning där olika uttrycksformer kombineras.

Musikens verktyg

- Röstvård, hörselvård och orsaker till att musiklyssnande och musicerande kan bidra till hörselskador samt hur hörselskador kan förebyggas.
- Hur rösten kan varieras i flerstämmiga, vokala uttryck i olika genrer.
- Ackord- och melodiinstrument, bas och slagverk för spel i olika ton- och taktarter.
- Rytmsk, klang och dynamik, tonhöjd, tempo, perioder, taktarter, vers, refräng och ackord som byggstenar för att musicera och komponera musik i olika genrer och med varierande instrumentation.
- Musiksymboler och notsystem, noter, tabulatur, ackordbeteckningar och grafisk notation.
- Digitala verktyg för musikskapande, inspelning och bearbetning.

Musikens sammanhang och funktioner

- Ljudets och musikens fysiska, tanke- och känslomässiga påverkan på människan. Musikens funktion för att markera identitet och grupptillhörighet i olika kulturer, med fokus på etnicitet och kön.
- Hur musik används i olika medier, till exempel i film och datorspel.
- Instrument och deras funktion i olika genrer och sammanhang, till exempel i en symfoniorkester eller i ett rockband.
- Konstmusik, folkmusik och populärmusik från olika epoker. Framväxten av olika genrer samt betydelsefulla tonsättare, låtskrivare och musikaliska verk.

Kunskapskrav i ämnet musik

Årskurs 6

Citat ur "Läroplan för grundskolan LGR 22".

	Betyget E	Betyget C	Betyget A
1	Eleven musicerar och genomför sina sång- och spelstämmor med viss säkerhet. Dessutom anpassar eleven i huvudsak sitt musicerande till det musikaliska sammanhanget.	Eleven musicerar och genomför sina sång- och spelstämmor med relativt god säkerhet. Dessutom anpassar eleven väl sitt musicerande till det musikaliska sammanhanget.	Eleven musicerar och genomför sina sång- och spelstämmor med god säkerhet. Dessutom anpassar eleven sitt musicerande mycket väl till det musikaliska sammanhanget.
2	Genom musikaliskt skapande uttrycker eleven idéer och tankar på ett i huvudsak fungerande sätt. Eleven komponerar musikaliska uttryck som har en i huvudsak fungerande form.	Genom musikaliskt skapande uttrycker eleven idéer och tankar på ett fungerande sätt. Eleven komponerar musikaliska uttryck som har en fungerande form.	Genom musikaliskt skapande uttrycker eleven idéer och tankar på ett väl fungerande sätt. Eleven komponerar musikaliska uttryck som har en väl fungerande form.
3	Eleven urskiljer och ger med viss säkerhet exempel på instrument och musikaliska karaktärsdrag i olika typer av musik. Dessutom uttrycker eleven en viss förståelse för musikens innehåll, funktion och betydelse i något sammanhang	Eleven urskiljer och ger med relativt god säkerhet exempel på instrument och musikaliska karaktärsdrag i olika typer av musik. Dessutom uttrycker eleven en relativt god förståelse för musikens innehåll, funktion och betydelse i något sammanhang	Eleven urskiljer och ger med god säkerhet exempel på instrument och musikaliska karaktärsdrag i olika typer av musik. Dessutom uttrycker eleven en god förståelse för musikens innehåll, funktion och betydelse i något sammanhang.

*Betyget D innebär att kunskapskraven för betyget E och till övervägande del för C är uppfyllda.
Betyget B innebär att kunskapskraven för betyget C och till övervägande del för A är uppfyllda.*

Anteckningar

[illegible]